

Sada pak većina biskupa to prihvata s oduševljenjem, ali ima ih, iako mali broj, koji na to gledaju s dozom pesimizma, pa zato u nekim zemljama i nema tolikog zamaha i oduševljenja za bazične zajednice.

Ipak, ovaj »femomen« zadnjih je godina zahvatio i zapalio Afriku. Ove »žive kršćanske zajednice«, »bazične zajednice«, »zajednice po mjeri čovjeka«, pobuđuju uvelike nadu. Pitanje je tko se u koga ugleda: Ili Crkva u državu ili država u Crkvu, jer tih stvari ima i na državnom planu. Specifičan je za to primjer Tanzanija, u kojoj je predsjednik Julijus Njerere uvjereni katolik, a koji želi seljake organizirati u skupine da bi lakše živjeli. Istina je ovo: gdje kršćani ozbiljno shvaćaju svoje kršćanstvo u tim kršćanskim zajednicama, država na mnogim mjestima također uviđa da treba nešto mijenjati.

Zaključak

Nekoliko minuta prije nego je zauzeo mjesto u avionu da odleti iz Afrike za Rim, papa Ivan Pavao II. rekao je nadbiskupu Abiđana i ostalim biskupima Obale Slonovače.

— *Mogu vam reći da me ovdje spopada određena nostalgija duboko u mome srcu.*

— *Kakvu nostalgiju osjećate?* — upita ga jedan nadbiskup.

— *Što sam video zajednice pune života, pune oduševljenja i maštovitosti, i što to sve sada moram ostaviti. Maštovitost je jedna kreplost na koju se vrlo malo pazi.*

U Afriku treba donijeti Evangelje, i to što prije. Afrički narodi trebaju Krista. Koliko zabluda i ropstva unosoše tu razne ideologije. Koliko se praznovjerja nagomilalo u duboku i bogatu religioznost, ali još dovoljno ne pročišćenu utjelovljenom Riječi. Crni je kontinent proljeće naroda i proljeće kršćanstva. Zar »bazične zajednice« nisu, možda, ponovno oživljavanje prvih kršćanskih zajednica? Ivan Pavao II. rekao je: »Duboko cijenim bogatu religioznost afričke duše. Ona se ne smije zapostaviti, nego pročistiti, uzdići i okrijepiti.« Možda je to baš ovaj trenutak. Treba počekati.

PITANJA PRIJE ISPOVIJEDI

Njemački župnik Anton Kner napisao je desetak knjiga s područja pastoralne službe. Godine 1974. izišla je njegova knjiga pod naslovom: *Alle suchen Versöhnung*. Na kraju (str. 94 — 97) iznosi pred čitatelja nekoliko značajnih pitanja prije isповijedi, ali dodaje da to nije uobičajeni ispit savjesti, nego samo da doprinosi nešto za nadopunu tog ispita. Zanimljiva su pitanja, pa ih donosim u hrvatskom jeziku:

U što se u svom životu pouzdajem: u svoje sposobnosti, veze, radnu snagu, uglađenost ili pobožnost?

Ima li Bog još neku ulogu u mom životu? Da li sam ga pitao za savjet u svojim odlukama?

Od čega sam se bojao: od ljudi i sile, od bolesti, nevolje i muke, neuspjeha, starosti, smrti?

Kome pripada moje srce: nekom čovjeku, strasti, radu, zvanju, obitelji? Ako mi Bog se to uzme, što onda?

Da li u svom životu računam s Bogom? Da li Boga ozbiljno uzmlijem? Da li u danu razgovaram s Bogom, na primjer kad se susretjem s teškim odlukama, kad me pritiše teška briga, kad sam bolestan i nesposoban za rad, kad nešto radosno doživim, ili je moja molitva samo prosijačenje? Molim li još i onda kad me Bog ne uslišava? Kad ne udovoljava mojoj želji? Kako stoji s mojom zahvalnom molitvom?...

Da li se dosađujem za vrijeme Mise? Da li se pripravljam za Misu? Zašto uopće idem na Misu? Kako izgleda moja nedjelja? Tražim li zabavu, razonodu, ili posao, ili odmor za dušu i tijelo?

Kako stoji s mojim sakramentalnim životom? Zašto rijetko idem na isповijed? Možda jer se ne želim osloboditi određenog grijeha?... Tražim li u crkvi slavu i čast Božju ili druge poticaje? Dolazim li u crkvu da Bogu nešto poklonim, ili tražim samo svečanosti? Utječe li nedjelja na moj svakodnevni život?...

Nastojim li razumjeti svoje roditelje i svoju djecu? Što za mene znače roditelji? Brinem li se za njih? Prihvataćam li ozbiljno njihov savjet?

Tko ima najveći utjecaj na moju djecu? Imam li vremena za njih? Jesam li im uzor? Što ih potiče? Jesam li razorio mir u obitelji i jesam li zanemario odgoj djece? Trpim ili kritiku? Opraštam li ili sam pakostan?

Kako stojim sa svojim pretpostavljenima? Da li ih varam? Da li sam puzavac pred njima? Jesam li druge huškao protiv njih? Kako reagiram kad oni pogriješe? Kad u radu nešto važno ne uspijeva, kako na me to djeluje? Izbjegavam li svaku opasnost. Trpim li suprotna mišljenja?

Jesam li spremjan preuzeti odgovornost u župskoj zajednici i u javnom životu? Da li sebe stalno stavljam u središte?

Da li izbjegavam siromaha u času kad on treba moju pomoć? Jesam li sramotio druge zato jer bolje znaju od mene?... Jesam li bio bezobziran u uličnom prometu? Jesam li kojega kolegu ocrnio kod šefa?...

Radim li nerazborito nanoseći štetu svom zdravlju? Da li sam kriv što premalo spavam? Jesam li strastven? Borim li se protiv očajavanja i misli o samoubojstvu?

Jesam li se ozbiljno pripravio na svoj brak? Jesam li prihvatio svog partnera onakvog kakav jest? Imam li tajne pred svojim partnerom? Imam li za nj vremena? Dajem li mu potrebnu slobodu? Jesam

li bio nametljiv, nasrtljiv, radoznao, nepovjerljiv? Da li sam išao na živce svom suprugu (svojoj supruzi) neprestanim zapitkivanjem? Da li između mene i njega стоји koji drugi čovjek? Jesu li mi moja djeca samo teret? Je li mi brak drugih nepovrediv? Jesam li sam sa sobom postao slab, nemoćan? Jesam li se bezvoljno prepustio svojoj čudljivosti i time pokvario raspoloženje u kući? Jesam li nastojao oko lju-beznog izmirenja ili sam bez izmirenja pošao spavati? Jesam li uvi-jek želio imati zadnju riječ i onda kad sam bio uvjeren da sam u zabludi? Je li mi manjkala susretljivost i pažnja u braku i obitelji (kod odlaska izjutra, kod povratka u podne ili navečer, kod nerasploženja u bolesti, za rođendan, za imendan i svadbu)? Jesam li grijesio protiv smisla i svrhe braka? Primam li iz ruke Božje i svoje samotovanje? Jesam li odviše bojažljiv i osjetljiv?

Poštujem li tuđe vlasništvo? Nanosim li mu štetu slabim radom? Da li posjedujem stvari koje ne pripadaju meni? Kojim putem dolazim do novca? Poštenim radom ili nečasnim načinom? Da li meni s povjerenim dobro postupam štedljivo i savjesno?

Jesam li neiskren i da li sam glumio, pretvaraо se? Jesam li bio lukav, podmukao? Jesam li odavaо tajne? Mislim li što govorim, govorim li gdje je potrebno što mislim? Jesam li bio ljubomoran, kriv za napetost i svađe u obitelji i na poslu, na radnom mjestu? Jesam li se trudio u produblјivanju, boljem proučavanju svoje vjere? U kojoj se stvari nisam slvadavaо? Da li sam samo račundžija koji nikad dosta ne prima, bez brige za tuđe potrebe? Da nisam svaljivao krivnju i odgovornost na druge?

Jesam li uvažavaо da je Bog postavio granice kojih se moram držati i koje se ne smiju prekoračiti?... Jesam li redovito pred Bogom pretresao svoj način života, da li sam se opravdavaо? Jesam li svog supruga (suprugu, obitelj) u teškoj dužnosti ili nevolji ostavio samog? Jesam li kod kuhanja, u odjeći, u stanu, nakon prestanka dnevnog rada, ili u nedjeljno popodne bio besposlen, ili sam se ozbiljno potrudio svojima život učiniti lakšim?

Trebate se isповјediti! Svećenik, kojemu svoje grijehе priznajete, predstavnik je Crkve i sluga Isusa Krista, koji mu je dao punomoć za isповijedanje. Zapravo, ispovijedate se Kristu. Svećenik je također čovjek i ima razumijevanje za vaše slabosti. Ne bojte se da ćete svećenika svojim grijesima iznenaditi. On znade kakvo je stanje s čovjekom. Svećenik želi vaše grijehе slušati istom ljubavi kojom je Isus oprištao grijehе. Mislite pri tom da nećete dobiti oproštenje grijeha, ako iz svega srca ne oprostite drugima koji su vas uvrijedili. Nemojte zaboraviti prije svega da se pomolite Duhu Svetom!

Pomozite svećeniku u negovoј službi na početku i predstavite se, na primjer: Ja sam... Imam godina, neoženjen, oženjen, imam toliko djece... itd.

Preveo: Srećko Bošnjak